

EĞİTİM PROGRAMININ TANIMI-I

Konuyla ilgili 1918 yılında ilk kitabı yazan **Bobbit** (2017), Latince "yarış alanı" ve "yarış" anlamından yola çıkarak eğitim programını "çocuk ve gençlerin yetişkin yaşamında yapılması gereken şeyleri iyice yapabilme becerisi geliştirmek ve her açıdan yetişkinlerin olması gerektiği gibi olmak için yapmaları ve deneyimlemeleri gereken şeylerin toplamı" biçiminde ele almıştır.

Tyler (1948) bu kavramı, geçmişte ya da şu andaki uygulamalar ile bilimsel ve kuramsal çalışmalardan elde edilen amaçlar doğrultusunda biçimlenmiş öğrenci yaşantılarının bütünü olarak tanımlamıştır.

English'e (1992) göre program, okul ya da okul sistemi içinde en azından öğretmenlerin öğrencilere öğretmesi gereken içeriği ve kullanabilecekleri yöntemleri içeren bir doküman ya da plandır.

Posner (2004) ise hem öğretmene hem de değerlendirme sürecine karar vermeye olanak sağlayan öğrenme ürünleri dizisi olarak ele almaktadır.

Ornstein ve Hunkins (2009) ise eğitim programını kendine özgü temelleri, bilgi alanları, araştırma yaklaşımları, kuramları, ilkeleri ve uzmanları olan bir çalışma alanı olarak tanımlamışlardır.

Varış'a (1994: 18) göre eğitim programı, "Bir eğitim kurumunun, çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağladığı millî eğitimin ve kurumun amaçlarının gerçekleşmesine dönük tüm faaliyetleri kapsar."

Ertürk (1979: 14) eğitim programını, "yetişek" kavramını kullanarak açıklamaktadır ve yetişeği "Belli öğrencileri belli bir zaman süresi içinde yetiştirmeye yönelik düzenli eğitim durumlarının tümü." olarak tanımlamaktadır.

Sönmez (2015: 11) de eğitim programı kavramı yerine "yetişek" kavramını kullanır ve ona göre "Yetişekler, öğrencide gözlenmeye karar verilen hedef ve davranışları, onların içerikle bağlantısını, eğitim ve sınama durumlarını kapsar."

Yukarıdaki tanımlar incelendiğinde eğitim programının kimi zaman öngörüsel kimi zaman tanımlayıcı kimi zaman da her ikisini kapsayıcı biçimlerde tanımlandığı görülmektedir.

- **Öngörüsel** tanımlar, genel olarak bir reçete gibi neyin olması gerektiğini ele alan tanımlardır.
- **Tanımlayıcı ya da betimsel** tanımlar ise çoğunlukla edinilmiş yaşantılara, bir diğer deyişle geçmişe vurgu yapar.

Demeuse ve Strauven'e (2016) göre eğitim programı planlı bir biçimde ulaşılması beklenen sonuçlara göre öğretimin düzenlenerek uygulanmasına yol gösteren bütüncül bir bakış açısı sunar.

EĞİTİM PROGRAMININ TANIMI-2

 Program kavramıyla ilgili yapılan yorumlardan bazıları;

 Siyasi bir araçtır. Bu görüşe göre eğitim programı dünyada topluma bağlılığı artırmaya çalışan bir araç olarak görülmektedir.

 Hizmet etmekte olduğu toplum ve kültürünün bir yansımasıdır.

 Toplumsal etkinliklerin bir sonucudur.

 Aralıksız çalışan bir yeniden düzenleme sürecidir.

 Ne öğrenildiğidir.

 Okulda alınan tüm derslerdir.

 Öğretme ve öğrenmeyi aydınlığa kavuşturan yapıdır.

 Öğretmen ve öğrencinin ellerinde hayat bulan bir varlıktır.

 Eğitimin kalbidir.

 Okullaşmanın özüdür ve okulun varoluş sebebidir.

 Ornstein ve Hunkins'e (2009) göre bir kişinin eğitim programı kavramı ne kadar keskin ve netse öğrenme-öğretmeyle ilişkili faktörleri yok sayma ve gözden kaçırma eğilimi o kadar büyüktür.

 Genel olarak bir program, birbiriyle sıkı ilişkili dört öge üzerine kuruludur;

 Amaç/hedef (niçin),

 İçerik (ne),

 Öğretme-öğrenme süreci (nasıl) ve

 Ölçme ve değerlendirme (ne kadar)

 Program kavramına ilişkin tanımlarda farklılıkların olması, programın oldukça kapsamlı ve tek bir biçimde açıklanamayacağının bir göstergesidir.